

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 22/2008
23.5.2008

SANKARIHAUTAUSMAIDEN PERINNE, HOITO JA KUNNOSTUS

Kaatuneiden Muistosäätiö ja Tammenlehvän perinneliitto ovat käynnistäneet kampanjan, jolla nykypolvia muistutetaan sankarihautausmaihin liittyvistä arvoista ja vastuutetaan sankarihautausmaiden ylläpitoon. Kampanjaan mukaan lupautuneet Lions-liitto, Marttaliitto, 4H-liitto, reserviläisliitot, Rotaryt ja maanpuolustusjärjestöt, ovat antaneet jäsenistölleen suosituksen osallistua sankarihautausmaiden hoito- ja kunnostustoimiin. Kampanjan suojelijoina toimivat ent. pääministeri Paavo Lipponen, arkkkipiispa Jukka Paarma, ministeri Elisabeth Rehn ja kenraali Jaakko Valtanen.

Sankarihautausmaiden ylläpidosta vastaavat miltei poikkeuksetta seurakunnat. Seurakunnat hoitavat sankarihautausmaita yleensä hyvin ja ne ovat kauniita ja arvostettuja ympäristöjä. Kansalaisjärjestöt voivat olosuhteiden mukaan osallistua sankarihautausmaan tavanomaisiin ylläpitotöihin, kuten alueiden siistimiseen ja muistomerkkien pesuun. Joillakin paikkakunnilla voidaan käynnistää kunnostushankkeita, kuten käytävien, nurmialueiden ja rakenteiden kunnostuksia.

Toimet tulisi kohdentaa sellaisille sankarihautausmaille, jotka ovat kunnostuksen tarpeessa. Seurakunta arvioi itse sankarihautausmaansa kunnostustarpeen. Paikkakunnilla, joilla hankkeita käynnistetään, järjestöt yhdessä seurakunnan kanssa sopivat tehtävien organisoinnista. Kunnostustoimien on perustuttava asiantuntijien ammatti-ihmisten laatimiin suunnitelmiin. Seurakunta päättää suunnitelmien hyväksymisestä ja hankkeiden toteutustavasta. Tarkoituksena ei ole käynnistää sankarihautausmaaympäristöä muuttavia hankkeita. Sankarihautausmaat muistomerkkeineen ovat kokonaistaideteoksia, joilla oikeat materiaalit, detaljit ja toteutustavat ovat tärkeitä. Suunnitelmista on tarvittaessa pyydettävä museoviranomaisen lausuntoa.

Museovirasto on julkaissut oppaan sankarihautausmaiden perinteestä, hoidosta ja kunnostamisesta. Opas postitetaan seurakuntatalouksille, jotka voivat jakaa sitä hankkeesta kiinnostuneille paikallisille järjestöille.

Opas on vapaasti saatavana tiedostomuodossa Museoviraston internet-sivuilla osoitteessa: http://www.nba.fi/fi/rho_julkaisut

Julkaisu on saatavana vain suomenkielisenä. Ruotsinkielisen yleiskirjeen liitteenä on ruotsinkielinen lyhyt tiivistelmä julkaisusta. Esimerkkiin toteutetusta sankari-haudausmaan kunnostushankkeesta voi tutustua internet-sivulla:

<http://nurmijarvi.ekirkko.fi/cgi-bin/linnea.pl?document=00010459>

KIRKKOHALLITUS

Risto Junttila

Harri Palo

ISSN 1797-0326